

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87-T
Datum: 20. februar 2008.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsedavajući
sudija Ali Nawaz Chowhan
sudija Tsvetana Kamenova
sudija Janet Nosworthy, rezervni sudija

Sekretar: g. Hans Holthuis

Odluka od: 20. februara 2008.

TUŽILAC

protiv

**MILANA MILUTINOVIĆA
NIKOLE ŠAINOVIĆA
DRAGOLJUBA OJDANIĆA
NEBOJŠE PAVKOVIĆA
VLADIMIRA LAZAREVIĆA
SRETENA LUKIĆA**

JAVNO

ODLUKA PO LUKIĆEVOM ZAHTEVU ZA IZMENU RASPOREDA SUĐENJA

Tužilaštvo:

g. Thomas Hannis
g. Chester Stamp

Obrana:

g. Eugene O'Sullivan i g. Slobodan Zečević za g. Milana Milutinovića
g. Toma Fila i g. Vladimir Petrović za g. Nikolu Šainovića
g. Tomislav Višnjić i g. Norman Sepenuk za g. Dragoljuba Ojdanića
g. John Ackerman i g. Aleksandar Aleksić za g. Nebojšu Pavkovića
g. Mihajlo Bakrač i g. Đuro Čepić za g. Vladimira Lazarevića
g. Branko Lukić i g. Dragan Ivetić za g. Sretena Lukića

Prevod

OVO PRETRESNO VEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (u daljem tekstu: Međunarodni sud) rešava po “Zahtevu Sretena Lukića u kojem se on protivi rasporedu suđenja i traži njegovu izmenu” od 11. februara 2008. godine i ovim donosi odluku po njemu.

Argumenti

1. Lukićeva odbrana u Zahtevu tvrdi da se trenutni kombinovani raspored, prema kojem Veće zaseda nekad četiri, a nekad pet sati dnevno, kosi s pravom optuženog na pravično suđenje i traži da Pretresno veće izmeni raspored suđenja tako da zasedanje nijednog dana ne bude duže od četiri sata.¹ U prilog svom zahtevu za takvo pravno sredstvo Lukićeva odbrana tvrdi da je optuženom, onih dana kad se zaseda pet sati, uskraćena prilika da primi neophodnu lekarsku terapiju.² Branioci takođe tvrde da je dugotrajnije zasedanje štetno uticalo i na njihovo zdravlje.³ Priprema izvođenja dokaza odbrane, tvrdi Lukićeva odbrana, ne može se vršiti u isto vreme kad se izvode dokazi na suđenju, a aktuelni raspored suđenja primorava braniocima da rade do kasno u noć i potom se sutradan ujutro vrata u sudnicu. Branioci takođe tvrde da su zbog ovakvog rasporeda suđenja sprečeni da efikasno pomažu svom klijentu.⁴

2. Lukićeva odbrana dalje tvrdi da se pravo optuženih da im se sudi bez nepotrebnog odlaganja, predviđeno članom 21(4)(c) Statuta Međunarodnog suda

ne može primenjivati **NA ŠTETU** interesa optuženog kako bi se ubrzalo suđenje. Sudski postupci svakako nisu puka pravna formalnost, kroz koju se mora proći dok se ne donese presuda (naročito u svetlu uslova vezanog za pretpostavku nevinosti), već imaju veću materijalnu težinu.⁵ [Naglasak u originalu.]

3. Lukićeva odbrana je takođe obavestila Veće da se ne sme dopustiti da takozvana “strategija okončanja rada” Međunarodnog suda, kao i odluka da se ovoj šestorici optuženih sudi u okviru jednog suđenja, “na bilo koji način ugroze prava optuženog i da se na taj način na

¹ Zahtev, par. 1-6, 18-20, str. 5.

² Zahtev, par. 7-10.

³ Zahtev, par. 11.

⁴ Zahtev, par. 12-17.

⁵ Zahtev, par. 19.

Prevod

silu 'ubrza' suđenje čime bi optuženi bio onemogućen da u celini, adekvatno i pravično obavi glavno izvođenje dokaza”.

4. Naposljetku, iznet je argument da se ovakvim rasporedom suđenja krši član 21(1) Statuta, koji predviđa da “su sva lica ravnopravna pred Međunarodnim sudom”, jer se u suđenjima protiv drugih optuženih zaseda samo četiri sata dnevno.⁶

5. Tužilaštvo je izjavilo da ne namerava da podnese odgovor na Zahtev.

Diskusija

6. Veće odbija argumente Lukićeve odbrane da ne raspolaže adekvatnim vremenom da pripremi izvođenje svojih dokaza dok traje izvođenje dokaza u sudnici. Pretpretresna i pretresna faza postupka traju već godinama, i za to vreme je trebalo pripremiti se za suđenje.⁷ Nema razloga da se svedoci pripremaju za svedočenje – i da se njihove izjave na osnovu pravila 92*bis* pripremaju – nakon što oni dođu u Hag da svedoče; to su rutinske pripreme za suđenje koje se mogu obaviti dosta vremena unapred. Što se tiče prigovora Lukićeve odbrane na to što mora da radi uveče, Veće smatra da se ne može reći da to, samo po sebi, predstavlja nepravičnost u ovom suđenju i da u vezi s tim u Zahtevu nije naveden konkretan dokaz o nanetoj šteti. Veće takođe primećuje da je tokom postupka u raspored suđenja uključeno nekoliko produženih pauza u radu, tokom kojih je pripreme trebalo da i dalje traju, od kojih je poslednja bila u decembru 2007. i januaru 2008. godine, i trajala je više od četiri nedelje.⁸ Period zasedanja Veća je tek prošlog petka dostigao isto trajanje kao poslednja pauza u radu. Još dve pauze u radu planirane su za mart i april 2008. godine.

⁶ Zahtev, par. 21.

⁷ Vidi Odluku po zajedničkom zahtevu odbrane za odgađanje rasporeda suđenja, 23. maj 2007. godine, par. 3 (u kojem se, u kontekstu zahteva za odgađanje početka izvođenja dokaza odbrane, podseća na to da su optuženi dužni da izvođenje svojih dokaza planiraju i pripremaju na osnovu svih optužbi iz Optužnice, a ne samo onih koje eventualno ostanu nakon što Veće donese odluku po zahtevima na osnovu pravila 98*bis* i da takva priprema iziskuje da veći deo posla već bude obavljen pre donošenja odluke na osnovu pravila 98*bis*, zapravo još u pretpretresnoj fazi postupka); vidi i Nalog o završetku glavnog izvođenja dokaza tužilaštva, postupku u skladu s pravilom 98*bis* i podnescima odbrane na osnovu pravila 65*ter*, 5. mart 2007. godine, par. 4 (gde se citira T. 221-223 (26. april 2006. godine, kada je pretpretresni sudija na konferenciji u skladu s pravilom 65*ter* konstatovao da odbrana treba periodično da priprema i analizira materijal); *Tužilac protiv Martića*, predmet br. IT-95-11-T, T. 5799-5800 (19. jun 2006. godine); *Tužilac protiv Krajišnika*, Odluka po zahtjevu odbrane za daljnje odlaganje početka izvođenja dokaza odbrane, 28. septembar 2005. godine, str. 3).

⁸ Vidi Nalog o završetku glavnog izvođenja dokaza tužilaštva, postupku u skladu s pravilom 98*bis* i podnescima odbrane na osnovu pravila 65*ter*, 5. mart 2007. godine, par. 4.

Prevod

7. Lukićeva odbrana tvrdi da suđenje optuženom, onako kako ga Veće vodi, predstavlja “puku pravnu formalnost, kroz koju se mora proći dok se ne donese presuda” i insinuirala da se Veće ne pridržava pretpostavke nevinosti optuženog. Veće smatra da su te tvrdnje Lukićeve odbrane neutemeljene i neumesne i da bi mogle da se smatraju uvredljivim ponašanjem, predviđenim pravilom 46(A). Veće se ozbiljno nosilo mišlju da izda opomenu u skladu s pravilom 46(A) da takvo ponašanje neće biti tolerisano, ali je odlučilo da to ne učini u ovom nalogu, te poziva braniocima da povuku taj deo Zahteva.⁹ U svakom slučaju, Žalbeno veće je bilo mišljenja da se pravo optuženih da im se sudi bez nepotrebnog odlaganja, propisano članom 21(4)(c) Statuta, odnosi na sve faze postupka i obavezuje pretresno veće da “osigura[...] da suđenje [...] bude dovršeno u razumnom roku”.¹⁰ Shodno tome, argument Lukićeve odbrane s tim u vezi nema meritum.

8. Veće odbija argument Lukićeve odbrane da su takozvana “strategija okončanja rada Suda” ili spajanje predmeta na bilo koji način uticali na raspored suđenja. Veće vodi suđenje na pravičan i ekspeditivan način i pridržavalo bi se aktuelnog rasporeda bez obzira na rezolucije Saveta bezbednosti u vezi s datumima do kad Međunarodni sud treba da privede kraju svoj rad i bez obzira na to da li se optuženom sudi zasebno ili zajedno sa saoptuženima.¹¹

9. Naposletku, argument Lukićeve odbrane da se prema optuženom ne postupa isto kao prema optuženima u drugim predmetima u kojima se zaseda samo četiri sata dnevno nije uspešan. To što Statut garantuje da su “sva lica ravnopravna pred Međunarodnim sudom” ne podrazumeva da će u predmetima protiv svih optuženih pred Međunarodnim sudom biti određen potpuno isti broj sati u sudnici dnevno. Takvo tumačenje bilo bi neodrživo i neprimenjivo. U nekim suđenjima se obično zaseda pet dana nedeljno, u nekima četiri, a nekima tri. Štaviše, u nekim suđenjima se zaseda veći broj dana i sati, u zavisnosti od potrebe. Razlike u rasporedu suđenja nekoliko optuženih pred Međunarodnim sudom ne navode na zaključak da je prekršen član 21(1) Statuta.

⁹ Vidi predmet *Tižilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-T, T. 26157-26161 (14. januar 2008. godine).

¹⁰ Vidi predmet *Fužilac protiv Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-74-AR73.2, Odluka po interlokutom žalbi odbrane na usmenu odluku Pretresnog vijeća od 8. maja 2006. o unakrsnom ispitivanju odbrane i po zahtjevu Udruženja branilaca da mu se odobri podnošenje podneska *amicus curiae*, 4. jul 2006. godine, str. 4 (gde se navodi da je to pravo “međunarodnim humanitarnim pravom priznato kao temeljno pravo propisno vođenog sudskog postupka” i citiraju se međunarodni sporazumi o ljudskim pravima i njihova merodavna tumačenja).

¹¹ S/RES/1503 (2003); S/RES/1534 (2004).

Prevod

10. Uprkos svemu gorenavedenom, raspored suđenja za ostatak izvođenja dokaza Lukićeve odbrane, zbog uobičajenih procedura Sekretarijata vezanih za raspored, slučajno nalaže da se u predmetu *Milutinović i drugi* zaseda četiri sata dnevno, tokom najmanje polovine vremena koje je predviđeno za naredne četiri nedelje, što obezbeđuje da će optuženi i odbrana svakog dana imati na raspolaganju čitavu polovinu dana izvan sudnice. Veće smatra da će to omogućiti optuženom da se pridržava propisane lekarske terapije, što je jedan od argumenata iz zahteva za koje je Veće smatralo da potencijalno ima meritum. Zahtev za pravno sredstvo se stoga smatra bespredmetnim.

Dispozitiv

11. Pretresno veće, u skladu s članovima 20 i 21 Statuta Međunarodnog suda i pravilom 54 Pravilnik o postupku i dokazima Međunarodnog suda, ovim ODBIJA Zahtev kao bespredmetan.

12. Pretresno veće, u skladu s pravilom 46(A) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda, ovim ZAKLJUČUJE da tvrdnje Lukićeve odbrane iz paragrafa 19 Zahteva mogu da predstavljaju uvredljivo ponašanje i POZIVA braniocima da povuku taj deo Zahteva.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

/potpis na originalu/
sudija Iain Bonomy,
predsedavajući

Dana 20. februara 2008.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]